

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fő-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyitktéri csikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Leszámolás.

Kimondhatjuk egész nyíltsággal, hogy a kolozsvári gőzüzemü közúti vasutat illetőleg — ütött a leszámolás órája.

Az az lehetének tartjuk azt, hogy illetékes körök még ma sem látják elérkezettnek az időt arra, hogy ezzel a nyomoruságos közlekedési eszközzel leszámoljanak, de hogy a nagy közönségnek egyetemes óhajta, sőt követelése az, hogy ettől a vasutól valami uton megszabadítsák a várost, tán felesleges is mondanunk.

Ennek a legutóbb történt halálos balesetnek a kapcsán mi nem is kívánnunk arról beszélni, hogy ki követte el a nagyobb hibát, — hogy ne mondjuk bűnnek — az-e a ki megengedte a város utcáin a gőzüzemre berendezett vasutnak a felépítését és forgalomba hozatalát, vagy pedig azaz engedélyes, aki ilyen vasutra kért engedelmet és eszközölt ki a városi törvényhatóságtól ötven évre terjedő privilegiumot, vagy pedig az a ki ezt a vasutat úgy építette meg, hogy az tényleg megépített és üzemben tartatik?

Mindezek, a jelzett körben mozgó rekriminációk egyáltalán nem vizik előbbre a dolgot és nem alkalmasak a kérdés megoldására.

Azzal a nagyközönség úgy is régóta tisztában van, hogy öreg hiba volt engedelmet adni erre a vasutára s még nagyobb hiba volt így építeni ki a vasutat s éppen olyan hiba azt még ma is üzemben tartani.

A nagyközönség tisztában van azal is, hogy ez a vasut a közlekedési érdeket éppenséggel nem szolgálja, tehát egyáltalán nem használ senkinek; de módfelett sokat ártott már is a közbiztonság ügyének és nem használ még a tulajdonosának sem, a ki csak nagy anyagi áldozatok mellett tartja üzembn.

Mindezeket a kérdéseket nem kívánjuk mi most megbeszélés tárgyává tenni; ezek felett tanácskozni fog a törvényhatósági bizottság s reméljük, találni fog módot arra, hogy a multak hibáit megkorrigálja és a közel jövőt megkímélje attól a keserves feladattól, hogy a vasut kérdésével egyáltalán foglalkozzék.

Mi most a legutóbb történt halálos kimeneteli baleset kapcsán csak arról akarunk szólni, hogy a köz- és életbiztonság köteles védelme szempontjából kikre és minő feladatok há-

rulnak és minő kötelességek teljesítendők abból a célból, hogy a közönség életbiztonságát ez a vasut a jövőben ne tartsa állandó veszedelemben.

Ugy a vagyoni, mint a személyi életbiztonság védelmének kötelessége elsősorban a rendőrhatalóságokra hárul.

Ezt az esetet tekintve, a dolog úgy áll, hogy abban a szerződésben, mely a vasut vállalat és a város közönsége közt létrejött, megvannak határozva azok a védelmi intézkedések, melyeket a vállalatnak be kell tartania és a rendőrhatalóságnak pedig kifejezetten biztosítva van az a jog, hogy a vállalatot ellenőrizze, s megfelelő retorsiókkal éljen oly esetekben, a mikor a vállalat a szerződésben, a helyhatósági szabályrendeletekben, avagy a törvényekben meghatározott rendelkezéseknek nem tesz eleget.

Azok az egymást sűrűn követő, s rendszerint halálos végű balesetek, melyeket ez a szerencsétlen vasut felidézt, egyenesen azt bizonyítják, hogy a vállalat nem tartotta be a közbiztonsági intézkedéseket és a rendőrhatalóság az ellenőrzés kötelességét nem teljesítette.

Mindjárt egy példával magyarázzuk meg a dolgot.

A mikor veszett kutyák garázdálkodnak és veszélyeztetik az emberek életbiztonságát, az állategészségi törvény rendelkezéseinek megfelelően a rendőrhatalóságok vesztegrárt rendelnek el, tehát a törvényben előírt védelmi intézkedéseket foganatosítják.

Ez a közúti vasut néhány évi üzembn léte alatt már a tizenhatodik emberáldozatot vette igénybe, vagy is tizenhárom ártatlan embernek a vére tapad erre a nyomoruságos közlekedési eszközre, a nélkül, hogy néhány rendőri vagy bírói vizsgálaton kívül egyéb történt volna.

A vizsgálatok rendszerint azzal az eredménnyel végződtek, hogy az áldozatok maguk (?) idézték elő a szerencsétlenségüket; a rendőrhatalóság megelégedett ezzel az eredménnyel és nem látta a szükségét semmi preventív intézkedés megtételének.

A közúti pedig — mintha semmi sem történt volna — ma is szabadon garázdálkodik a város utcáin, akár csak a csatangoló veszett kutyák. És a rendőrhatalóság nyugodalmasan örli a napokat a hivatali helyiségekben, s rá se hederít, hogy a város néhány utcáján állandóan csatangolnak azok a vasszörnyetegek, a melyek bizony nem ke-

vésőbbé veszedelmesebbek a — veszett kutyáknál.

Nem mondjuk mi, hogy a rendőrhatalóság a szabadon garázdálkodó vasszörnyetegek ellenében is valamelyes vesztegrárt vegyen alkalmazásba, mert hát ilyent a törvény — fájdalom — nem ismer; ámde egyet mondhatunk, s ez az, hogy erőlyes és feladatait ártó rendőrség már rég módját ejtette volna annak, hogy valami — az ő hatáskörébe tartozó — vesztegrárt fele intézkedésekkel megvédelmezze a város közönségét e garázda vasut ellen.

Ha kellő és állandó gondot fordít arra, hogy az élet biztonság szempontjából meghatározott óvintézkedéseket a vasut vállalat végrehajtsa-e a kötelező szigorúsággal, — akkor lehetetlenségnek tartjuk a halálos végű baleseteknek oly sűrű ismétlődését.

Ezekért tehát a rendőrhatalóságot szintén terhel a felelősség s reméljük is, hogy a maga helyén és idejében ez a felelősségrevonás nem fog elmaradni.

A város törvényhatósági bizottságára meg az a feladat és kötelesség hárul, hogy a vállalatot kötött szerződést vegye sürgős és alapos revízió alá s keressen (és biztosan találni is fog) okokat arra, hogy a szerződés hatályát megszüntesse s ezzel Kolozsvár közönségét mentse meg valahára ettől a szerencsétlen jegyben született vasuttól, mely mindekkor nem használ senkinek, de annál többet ártott mindenkinek.

Politikai hírek.

A kiegyezés életbeléptetése. A hivatalos Wiener Zeitung tegnapi száma közli a császári rendeletet a 14. §. alapján, a kiegyezés keretében levő fogyasztási adókról, nevezetesen a cukor-, szesz- és söradóról. A tulajdonképeni kiegyezésre vonatkozó császári rendelet a hivatalos lap vasárnap számban fog megjelenni, míg a bankaktáról szóló csak később, miután a bank közgyűlése elfogadta.

Tanfelügyelő — képviselőjelölt.

Déváról értesítenek, hogy a hátszegi kerület nagyszámú választója, a kika Ponori Sándor jelölésében nem találtak megnyugvást, ünnepélyesen fölajánlotta a jelöltséget Réthi Lajos kir. tanácsosnak, Hunyad vármegye tanfelügyelőjének. Réthi egyike az ország legrégibb tanfelügyelőinek, 26 év óta működik

Hunyadmegyében, sokoldalú, önzetlen munkás és jeles szónok. Megválasztásához sokan a legszebb reményeket fűzik.

A hadügyi budget megállapítása. Gróf Thun visszaérkezett Ischlből Bécsbe, a honnan az osztrák fürdőhelyre ma báró Krieghammer közös hadügyminiszter utazott el. A hadügyminiszter ischli utja értesüléseink szerint a hadügyi költségvetés összeállításával függ össze, a melynek teljes megállapítása végett a király elnöklésével legközelebb közös miniszteri tanács ül össze Ischlben.

Szászok a nemzetiségi szövetségről.

A nagyszebeni Tageblatt legújabb száma vezérezikben foglalkozik a nemzetiségi szövetség ügyével, s többek közt ezeket írja:

„Tegyük fel, hogy a tervezett szövetségnek semmiféle elvi kifogás nem állna utájában és hogy nekünk szászoknak némely érdekek ellentétes volta miatt nem volna lehetetlen, ha mindezt feltesszük, a szövetség mégis csak azon feltétel mellett volna megkötendő, ha a románok és a többi szövetséges nemzetiségek elküldenek képviselőket az országgyűlésre. Ellenkező esetben az a maréknyi szász férfi, mely a képviselőházban ül, kénytelen volna azt a rendkívül veszélyes feladatot magára vállalni, hogy ott az összes nem magyar nemzetiségek koalícióját képviselje.

Mert, ha ez a szövetség többet jelentene, mint közös céljainak egyszerű pronuncia-mentőjét, akkor a szász képviselőknek a törvényhozó testületben alkalmilag a megtámadt románok jogai mellett is lándzsát kellene törni, mert különben értéktelen szövetségesek volnának. Hogy aztán mi volna következménye az ilyen prókátorkodásnak, melyet 13 férfi 440 ellen vezetne, azt könnyen el lehet képzelni.

De ettől eltekintve, még ha tényleg nem képviselnék is a szászok a parlamentben a többi nemzetiségeket, ha csak a papíronon platonikusán állást foglalnának a románokkal való ily szövetség terve mellett, már ez magában elegendő volna arra, hogy a szász képviselőkre hátránynak minden ódiomot nemcsak a saját ügyeikben, de a sokkal nagyobb számban levő és ép azért sovínizmus előtt sokkal veszedelmesebbnek látszó románág ügyében is.

Természetesen itt nem a szász képviselők személyeiről van szó, a kik utóvégre a szenvedélyek ostromát a képviselőházban valahogy csak elbírni, hanem a mi egész népünkrol van itt szó . . . A mi népünk szá-

ma nagyon csekély, alig tizedrésze a románoknak és nekünk még sok a veszítini valónk, . . . A mi kulturintézményeink képeznek valószínűleg az első áldozatát az új szövetségnek és ez a mi egész létünk feláldozása volna. Meglehet, hogy ezen javakat minden körülmények közt el kell vesztitünk; ezt nem fogjuk tudni megakadályozni. De nem akarjuk azokat egy idegen nép miatt veszélyeztetni.

A románáguak nem árthatnak annyit, mint minékünk. Egy szövetség esetében mi volnánk a csekély előhad, melyet az ellenség legelőbb megtámad és megsemmisít. Hogy azután a hadsereg nagy zöme győző-e, vagy legyőzött — mi közünk hozzá, ha egyszer tönkre tesznek és nem lennünk képesek többé felocsudni . . . Minden körülmények közt a német közmondás szerint mi volnánk azok, kik a nem magyar nemzetiségek összességének „a gesztenyét ki kaparnánk a tüzből” s a mellett nagyon megégetnénk uj-jainkat.

A belgrádi merénylet.

Legújabb részletek.

Ujvidék, július 20.

A Zasztava legújabb száma, hihetetlen részleteket közöl a merényletről. Eleinte tudvalevőleg Montenegróba akarták a merénylet szálait áthelyezni. Miután azonban az erre vonatkozó híreszteléseket nem igen akarták elhinni, Ujvidéken és a Szerbcségben kezdtek az értelem bűnszerzőket keresni.

Dr. Kustandics György orvos, a ki montenegrói születésű és a ki egy évvel ezelőtt Szerbiából történt kiutasítása óta Rumában folytatja az orvosi praxist, a Zasztavában a következő, teljesen valószínűtlen adatokkal telt levelet közli:

„Ót vagy hat nappal a merénylet előtt jött hozzám Ivanovics Savo, volt montenegrói katonatiszt, a ki jelenleg Szerbiában vasuti állomásfőnök és a szerbiai legfőbb hatalom nevében teljes amnesztiát kínált nekem, ha lekötelném magamat arra, hogy egy, a montenegrói fejedelm ellen már megírt fűzetnek bizonyos részeit nem csáfolom meg. En visszautasítottam az ajánlatot.

Július 12-én, vagyis a merénylet után, ugyanaz az Ivanovics újra eljött hozzám és kijelentette, hogy a montenegrói fejedelm ellen semmit sem kell vallanom, Milán királyi azonban, a ki engem Rademich tanácsos által is fűdözöltetett, személyes szolgálatot kíván tőlem. Hogy a Zasztavának híresztelése, hogy a merénylet megrendeltetett, paralizáltság, az itteni radikálisokat is be kell vonni az ügybe. Irásban tanusítsam tehát, hogy június 19-én (6-naptár szerint) Tanics Jása és még néhány magyarországi radikális, aztán Tausanovics Kosta és dr. Miladinovics Zarka, valamint Prolics Stojan találkoztak. Ivanovics még ezt jegyezte meg:

— Már tudjuk, hogy Taube orosz ka-

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAJA.

1899. Július 21.

A monsummánói Giusti-grotta.

— Fürdői levél. —

Ugy hiszem, a fürdői levél azt érdekli legjobban, a ki írja; azok az olvasók, a kik ugyanazon fürdő vendégei; meggyőződést szerzendő, ha nem jutott-e szerep nekik is. Ez utóbbi megfeszítettség, hogy t. i. az e fürdőn jelenlevők közül e szerény sorokat valaki elolvassa, egyáltalán kitalás nincs, mert a vendégek, két angol kivételével, egytől-egyig olaszok. Mindannyian lelkes bámulói és buzgó látogatói hazájuk e csodás pontjának.

A vonat idáig a toskániai sikon, ez óriási kerten szalad végig. Barátságosan tekintenek le rá a szelid Apeninek. Az önálló csuesokon épült, lovagvárszerű városkák alulról tekintve, hívó, vonzó képet — feljutva hozzájuk — mint pl. Monte-Catinibe sodrony-kötőpályán — remek kilátást nyújtanak.

Ilyen önálló hegyesucson épült Magas-Monsummano, regényes, de már részben leomlott várfalával. És e hegy régi keblében a csodabarlangot. E hegy, melynek szikláit alatt a méla ciprusfák, fejjebb mandolafenyők és örökzöld tölgyek s teljes virágzásban álló mirtusbokrok díszítik, legfelül pedig, mint égő csipkebokrok, a virággal borított gránátalmacerjék pompáznak.

Ilyen disz koronázta a grottát, nem csoda, ha csak előírt öltözetben szabad csupán látogatni, fürdővendégeknek és szemlélőknek egyaránt. E ruha alakja a régi, római öltözethez hasonló, fehér, bő, ujjas tóga, fehér harisnya és kivágott cipő.

A vezető végig kíséri az ily diszben megjelenőt egy, a hegy oldalába mélyedő, de még napfényes folyósón, melynek végét egy vasajtó zárja el. Nincs ugyan ez ajtó fölé írva: „Ki itt belépsz, hagyj föl minden reménnyel!” — de a látogató úgy érzi, a vezető titkszerű kopogtatására.

Az ajtó kitárul, s a félhomályban a férfiak vezetését egy római ruhás Virgil, a hölgyekét bizonyosan Beatrice veszi át. A hosszú folyosó fölött gomolyfelhők alakjában halmozódnak, tornyosulnak a cseppkövek.

A Paradicsomnak nevezett részben sugármínarék, orgonásipok fehérlelek. A Purgatoriumban a kövek közé rejtett villanylámpák változatos szürke alakokat világítanak meg titkszerűen. Itt egy sphinx mered reánk, amott nagy leveles cseppkő szárnyakkal egy alak, akár csak Lucifer kövült volna meg otromba szarvas fejével.

Jerünk tovább! A hőség egyre nő! A Limbó tó fölött visz el utunk, kristálytisza tükre csak egy-egy lehulló csepp ringatja meg szeliden, de visszhangzó neszszel. Oly békés, oly pára nélküli, hogy az ember alig képes elhinni, hogy ő lehele ki forró magából a 35—37 fokos meleget. Az Inferno — Pokol — bejáratát nemcsak egy sokfejű Cerberus, hanem Demidor oroszlanja is őrzi, cseppkő, de hü képben.

Itt a villanylámpák közül némelyik, piros üveg mögé rejtve izzó fényt önt szét a barlang ezer változatban álló, csüngő, fekvő oszlopaira, még sötétebbnek tüntetve föl, bemélyedt, alacsony üregéit.

A padokon sőhajtának, nyögnek, vagy néma megadással ülnek a fehérbe öltözött alakok.

E természetes gőzfürdőt leginkább köztvényben, csuszban, fejfájásban szenvedők látogatják, — na meg nagyon természetes, helyesebben terjedelmes alakok, kik önsúlyukból vesztitni óhajtanak, a barlang nedves, de tiszta levegőjében pár perc alatt kitörő nagy izzadás által.

A barlangot csak 1849-ben fedezték föl, Giusti a híres olasz költő atyjának köbányája művelése alkalmával. Gyógyító hatását először egy bányamunkás tapasztalta, ki idült köztvényéből itt gyógyult ki.

Kossuth Lajos igen érdekesen írja le levelében a barlangot,*) hol fejfájástól szabadult meg. Akkor még csak pár szobából álló, szerény kis ház állott a látogatók rendelkezésére.

Ma is meg van még a Kossuth és mellette a Garibáldi szoba. Azóta sok csinos villa épült, ezek egyike a Kossuth nevével. A barlang mellett nagy hotel áll a „Viktor Emánuel”, villany világítással s egyenesen a barlangba vezető diszcs folyósóval; úgy, hogy a fürdő vendégek saját szobáikból indulhatnak a fentírt öltözetben a Purgatoriumba, vagy a Pokolba, a hova éppen a dok-

*) Természettudományi Közöny.

tor internálja a beteget fél, avagy egy órára. Már aztán a beteg dolga, hogy az ítéletet hogy állja ki?

Az olvasók híven betartják a rendeletet. Könnyű nekik! De a mi közép európai s épen fenföldi éghajlathoz szokott természetünknek hiában rendelte a pápaszemes, tudós doktor ur a Pokol 35 fokos melegét, kiállani nem tudtuk, csupán a Purgatoriumban, sőt innen is — a szives Beatrice jóvoltából — a ki prózai nyelven nem más, mint a fürdő asszony, át át sétáltunk a csak 22 fokos Paradicsomba is.

Kijöve a barlangból, forró pokróczokban még legalább egy félórát tartozik tölteni az ember, hol aztán rendesen mély álomba is merül a meggyőtrött orgánum.

Ime, ilyen fürdői életet élünk a verőfényes olasz ég alatt, melynek melegéből, ha küldhetnénk haza annyit, a mennyire az időn ott szükség van; azért még mindig maradna nekik is elég.

Schwarzczel Ádél.

Hilary.

— A „Tövises és narancsvirágok” szerzőjétől. —

Angolból fordította: **AMICA.**

XXIII.

A Gábrriel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(59)

Gábrriel szívvel és lélekkel poéta volt. A virágok illata, egy madár éneke, a folyóviz zúgása, a csillagok fénye, ő előtte a boldogságnak mind meg annyi forrásai voltak.

A gyermekek soha sem mentek el mellette mosolygás nélkül.

Az ő vidám természete ellenálhatlan erővel vonta őket hozzá.

A két ifju úgy állott egymás mellett, a házra néztek, melyről mindenik azt gondolta, hogy az ővé és Cyril mélyen sőhajtott, a mint körül tekintett.

— Szép hely, — mondá végre lassan; de Gábrriel, én előttem mindig a halál árnyéka nyugszik rajta.

— En nem látom át, hogy miért képeled azt, válaszolá Gábrriel. A Lord Ardean életében gyakran voltál itten?

— Nem — nagyon ritkán. Erről az örökségről soha sem álmodtam. A meghodogult lord, a két fia és Carlisle százados állottak köztem és a ezim között. Meg se fordult a gondolatomban soha, hogy valaha én legyek az örökös.

Az atyja nevének az említése a boldogság és fájdalom vegyületével töltötte el a fiatal poéta szívét.

— Cyril — mondá — ősmerted Carlisle századost?

— Igen, némileg. Egyszer éppen akkor jöttem az Apátságba, midőn itt volt. En Etonbeli tanuló voltam és ő a hadseregnél szolgált. De emlékezem reá.

— Milyen volt? — kérdé Gábrriel élénken.

— Nemes magatartású, szép és kellemes modoru férfi volt. Ennél többre nem emlékezem. Nagyszerűen lovagolt, jó lövő volt és minden férfias ügyességben kitűnő. Még emlékezem valamire, ő és a kuzinja, Lady Trevor Mari, jegyesek voltak. A nők nagyon sokat beszéltek e tárgyrol. Lady Mari soha sem láttam.

— Az Ardean család szerette a századost? — kérdé Gábrriel.

tonai attasé a Topesider mögött Tausanovicsal, Petrovicssal és egy pópával tárgyalta merénylét felől. Végül így szólt:

— Jól tudod, hogy Milánnak Ausztriában nagy befolyása van. Ha nem teszed meg, a mit ő akar, bevádol és kiszolgáltatnak téged a szerb rendőrségnek. Becsületiszavamat adtam Milánnak, hogy te segíteni fogsz nekünk. A Zasztava még azt is megírja, hogy Milán épp most egy éve rendelt maga ellen merénylőket, végrehajtása azonban elmaradt, mert az egyik részesnek indiszkrécziója által nyilvánosságra került.

A vetések állása és az aratás a külföldön.

(A földmíveléstügyi m. kir. miniszterhez a cs. és kir. konzuloktól beérkezett jelentések alapján.)

Anglia.

A londoni főkonzul jelentése szerint az esőzések a terméskilátásokat lényegesen megjavították. A buza egészséges és erőteljes, de szalmatermése nagyon mérsékelt lesz.

Franciaország.

A bordeauxi konzul jelenti, hogy az időjárás a búzára, rozsrá és árpará kedvező, zabra és kukoriczára kedvezőtlen volt. A buza aratása folyik. Az ujabban beállott esőzések, ha tovább tartanak, veszélyeztetik a buza minőségét.

Olaszország.

A genuai konzulatus jelentése szerint az aratást Olaszország északi és középrészében az időjárás késleltette, átlagban jó 13-zéptermetűre van kilátás. A buza minősége kielégítő. A florencei konzul kerületében a termés kielégítő, de Toscanában és Umbriában a búzát nagy károk érték. E konzuli kerületben gyenge, közepes termés várható.

Oroszország.

A rostawi konzul szerint az őszi buza közepén felüli, a rozs közepes, az árpa jó termést ígér. A tavaszi buzavetések állása kevésbé kielégítő.

Spanyolország.

A madridi főkonzul jelenti, hogy a gabonaneműeketi jégcsók és felhőszakadások érték; sáskajárás is károkat okoz. A kár elég jelentékeny.

A kedvezőtlen időjárás legfeljebb közepes termésre nyújt kilátást.

Svájc.

A genfi konzul jelenti, hogy a gabonaneműek szemtermése jó közepesnek, szalmatermése igen jónak mutatkozik. A minőség még az időjárástól függ.

Szerbia.

A belgrádi konzulatus jelentése szerint az őszi buza jó, a tavaszi visszamaradt. Általánosságban jó közepes termést várnak, körülbelül 10—15 százalékkal többet, mint a múlt évben. A buza minősége is jobb az idén.

Románia.

A galatzi konzul írja, hogy az egész Romániában resznap ipérkező termés leggyengébb az ő kerületében, Covurluiban lesz. Az őszi vetések u. m. buza, rozs és repce teljesen tönkre mentek. A kukorica helyenkint még tartja magát. A rétek és legelők a szárazságban és tulmeleg időben teljesen kiégtek; a takarmány hiány nagy.

Bulgária.

A sofiai konzul jelentése szerint a vetések általában közepesen állanak. A szőlő némely kivétellel jól fejlődik; a csukorrépa és rizsvetések is jól állanak. Az árpa aratása folyamatban van, a búzáét is megkezdtek.

Törökország.

A janinai konzul jelenti, hogy az árpát

és zabot learatták. Átlagos eredmény: búzából hektáronként 18—20 mm., rozs- és zabból 13—15 mm., árpából 15 mm. A jó termés a szükségletet nem fogja fedezni. A kukorica, melyely a művelt területnek több, mint fele van beültetve, jól áll s ha az idő kedvező marad, gazdag termést fog adni.

Az üszkübi konzul szerint az aratás folyik. Üszkübi vilajet keloti részeiben kiváló, a mult évit tetemesen felülmúló termés ígérkezik; a nyugoti részekben azonban 50, sőt néhol 75 százalékkal is gyengébb lesz a termés. Általánosságban a buza igen jó, a rozs elég jó, a zab közepes termést ígér; leggyöngébben áll az árpa. A kukorica részben jó, részben jó, részben közepes, termése még az időtől függ. Buzakivitelre nincs kilátás, mert európai Törökország déli részeiben gyenge termés mutatkozik s így az egész termés belső fogyasztásra lesz szükséges.

Tunisz.

A monasztrai konzul jelenti, hogy Monasztr vilajetben a termés jól sikerült. A buza igen jó minőségű, mennyisége is 25—30 százalékkal nagyobb a közepesnél. Rozs és árpa jó közepes: 40 százalékkal jobb, mint a mult évben volt. A kukorica eddig még jól áll; de esőt kíván.

Canada.

A montreali konzul jelentése szerint az idő kedvezőbbre fordultával újra jó termést lehet remélni. Az esőhiány már eddig károkat okozott. A termés körülbelül a mult évihez lesz hasonló.

Az agyagfalvi székely- emlék ügye.

Minket, székelyeket a közös sors, a közös küzdelem és baj összeforrasztottak, mint a tűz ereje az anyagot. Ebben volt erőnk, kitartásunk a századok viharain keresztül.

Sokszor elgondolom, mily nemesen éreztek apáink, a kik bérces kis hazájukban, a világtól elzárva, az anyaországtól elhagyatva: saját erejükön templomokat, iskolákat építettek, hogy az ősök ereihez méltó nemzedéket neveljenek.

Munkásságukat, lelkesedésüket ébren tartotta mindig a hagyományok ideális szeretete. Ez a magasztos érzés hozta létre az agyagfalvi réten emelendő székely emlék eszméjét is. A gyűjtési mozgalom Székely-Udvarhelyről lelkesedéssel indult meg.

Edison, a nagy tudós egyszer azt mondta: Arra, hogy valamely új feltalálás gyakorlati sikerét biztosítsuk, éppen annyi észre van szükség, mint magára a feltalálásra. Ebben a mondanásban az igazság az, hogy nem elég valami jót, szépet kitalálni, hanem azt meg is kell csinálni.

Igy vagyunk a székely-emlékkel is. Meg kell teremtenünk, mert a szent cél és annak megvalósítására lelkesedéssel, önbizalommal vállalkoztunk.

És meg is lesz, mivel a székely nép tevékenységében bizom, buzgótságában hiszek. Egyáltalában oly tulajdonosságait ismerem, melyek a komoly, hazafias munkát erény számba veszik.

A történelmi nagy hagyományokat nem hagyhatjuk veszni. Ez egyértelmű lenne a nemzeti önérzet, az erkölcsi érzék iránti elfásultsággal, melyről Kölcsey kesereg:

Vándor, állj meg . . !

Más faj állott a kihunyt helyére,
Gyöngye fölvel, romlott, szivtelen;
A dicső nép, mely tanult izzadni,

XXIV.

Egy óra múlva a két ifjú kitűnő villásreggeli előtt ült. Lord Ardean az egész házi személyzet nyugtalanul várta, de Gril előtt még is oly különösnek látszott, hogy ő ott úgy legyen, mint ur és gazda. Mindenki azt gondolta, hogy betegnek látszott. És a régi családok, kiknek e házon kívül nem volt érdekük, busultak és aggodtak felette.

Szinte az első dolog, a mit Lord Ardean tett, az volt, hogy Gábritelt az ebédlőbe vigye és ottan a Carlisle százados arczképét megmutassa.

— Ez az az arczkép, melyről beszéltem neked — mondá. Szép férfi volt. De Gábiel, tévé utánna hirtelen csudálkozással, előbb az arczképre és aztán az ifjú arczára nézve — ez a kép hasonlít hozzád. Mily különös!

E megjegyzést hallva, a Gábiel arca elvörösödött.

— A szőke férfiak mind egyformák, — mondá, igyekezve nevetéssel elűtni. Ti barna férfiak vagytok, azok, kik annyira különbözők egymástól.

— Szőke vagy barna, az egyre megy, — válaszolá Cyril, — de tény, hogy te ehhez az arczképhez hasonlítasz. Homlokod és az ajkaid ugyan azok, a Carlisle Lajos édes testvére lehettél volna.

Ah, ha tudná! Gábiel szerette volna a köztük levő rokonságot megmondani. A Cyril

S izzadás közt hősi bért aratni, Névben él csak, többé nincs jelen.

Ha őseink ereinyeit nem ápoljuk, bizony édes véreim, csak afféle pakfon székelyek leszünk.

A székely honszeretet már ott virasztott a haza bőicsőjénél és azóta nekünk nemzeti ügyben semmi sem volt közönyös.

Ne engedjük tehát a székely emlék ügyét vesztegetelni. Szívós kitartással törjünk előre ebben a dologban! Az egyetértő munka még a porszemekből is fényes templomot építhet. A legutolsó napszámból is juthat egy-két fillér a szent ügyre. Kiki annyit, a mennyit képes. Quantum potes, tantum aude!

Gondoljuk meg, kedves székely atyáim, hogy az agyagfalvi emlékből a hazafiságnak újabb forrását nyitjuk meg, melyből utódaink halás érzelmök közt erőt, lelkesedést merítenek.

Őseink megbecsülése nagy mértékben emeli a mi értékünket is. A mig nagy és nemes elődök példáján lelkesülő nép maradunk: addig nem féltet a székely népet!

Fülei Sz. Lajos.

Tanügy.

A kolozsvári Fröbel-intézet. Kolozsvár városának számos tan és nevelő intézete között a Fröbel-intézet egyike azoknak, a melyeknek áldásos működését évek hosszú során át egész sereg gyermeknek éreznie lehetett. Maga a társadalom ez iskola iránt mindenha igyekezett a méltányoló elismerésnek kifejezést adni, maguk a közvetlenül érdekelt szülők pedig csak magasztalásokkal emlékeznek meg mindig, valahányszor ez az üdvösen munkáló nevelő-intézet szóba kerül. A már bezárt tanévről most kiadott értesítő — eltérően az előzőktől — nagy vonásokban rajzolja meg az intézet 26 évi működését, s annak történetét, s nekünk csak örömnünkre szolgál, ha ez értesítő nyomán néhány közérdeklőbb adatot átadhatunk a nagyobb nyilvánosságnak.

Az intézetet, akkor „Fröbel-gyermekkeretet” 1873-ban részvénytársulati uton alapították meg 400 db 50 frtos részjegy kibocsátása mellett.

A gyermekkeretet 1873. június 22-én nyitották meg ünnepélyesen. Csakhamar a megnyitás után, „gyermek kertésznőket képző intézetet” létesítettek vele kapcsolatban. Az intézet első igazgatója Szabó Endre volt, ki 1877-ben megvált az intézettől s ideiglenesen Páll Ferencz vezette. Ez időben nevezték ki ez intézethez Löw Leontin urnőt, a kit már 1878-ban az intézet igazgatójával bíztak meg s a ki azon időtől fogva állandóan s mindezeknek bőséges és megérdemelt elismerése mellett teljesíti e nehéz, de nemes és üdvös hivatást. Még ebben az évben vagyis 1878-ban átalakult az egykori gyermekkert, mint a Fröbel-intézet, s ma is, mint ilyen működik. 1895-ben a részvénytársulattól a város vette át ez intézetet, s az most a tulajdonát képezi. Az intézet elnöke ez idő szerint Szvacsina Géza polgármester. A gyermekek oktatását és foglalkoztatását Pap Kálmánné, Löw Leontin igazgatóné, Nappendruck Lotti segédnő és Vass Luiza német bonne eszközlik és hogy milyen dologhoz értéssel és ügybuzgalommal, meg valódi sze-

szavai egy kissé megdöbbenették; de az jól esett neki és azt hallani büszkévé tette. Lord Ardean távozott, hogy valami rendelőtkezt adjon és Gábiel egyedül maradt a meghalt atyja arczképét nézve. A mint nézte, a szemek mosolyogni látszottak reá.

— Atyám, — mondá, könnyekkel telt szemekkel, azon tűnődöm, ha vajon tudod-e, hogy egy élő fiad van? — Atyám, ígérem neked, — hogy ámbár ez a hely az enyém, az anyám jó hírnevének az ártalmára soha sem fogok ahhoz jogot foralni, ha bár az az lady Mayt tudnám megnyni. Az anyámról mindenről lemondok. Ezen a világon mindig ő lesz az első előttem.

És igazottat képelete előtt úgy tetszett, mint ha a festett arcz felett mosoly vonult volna el.

Tehát ez volt az atyja. Emlékezett, hogy midőn mint gyermek a falusi gyermekeket az atyjukról beszélni hallotta, ő gyakran csudálkozott a saját atyja felett és Holmes Janhoz ment azt kérdezve tőle, hogy az ő atyja volt. És Jane mindig azt válaszolta — „Meghalt és az égbe ment.” És ő gondolkodott, hogy az atyja, a kit ő soha sem látott, milyen lehetett és most végre látta őtet és szíve büszkén dobogott. Jól esett tudni, hogy ez a szép fiatal katona, ez a lovagias külsejű gentleman az ő atyja volt. Még mindig a kép előtt állott, midőn Cyril visszaszájott.

— Gábiel, te hős imádó vagy, mondá a fiatal lord, gyengén mosolyogva, de valóban, azon az arcon van valami bámulni való. Bár neked adhatnám ezt a képet, úgy látszik, hogy nagyra becsülsd.

— Engedd, hogy a másolatát birjam, kérte Gábiel, én meg leszek azzal elégedve. És a kép lemásoltatása el lett határozva.

(Folytatása következik.)

retettel, azt elsősorban azok a szülők tudják és méltányolják, a kiknek gyermekei ebben az intézetben nyerték első oktatásukat. A most mult tanévben az intézet három osztályában 33 fiu és 37 leány, összesen 70 gyermek részesült oktatásban. A rendes oktatás szept. 1-én veszi kezdetét.

MŰVÉSZET.

Hangverseny. A holt szezon közlebről hangverseny fogja élénkíteni. És pedig érdekes hangverseny. Perotti Gyula az Operaház tenoristája ejti utba Kolozsvárt nemrég megkezdett hangverseny körútja alkalmából. A hirneves tenoristán kívül még Bartóky Matild, az Operaház egyik jónévi énekesnője fog részt venni a hangversenyen. A hangversenyen önálló zongora számokat fog játszani Fodor Ernő jóhírű zongoraművész; ugyancsak ő fogja kísérni az Operaház két szereplő művésze zongorán. A hangverseny bizonyára nagy érdeklődést fog kelteni a közönség körében s ezt az illusztr. szereplők meg is érdemlik. A hangverseny folyó hó 27-ikén lesz a Redout-ban s jegyek Keresztész Pál főtéri üzletében lesznek előjegyezhetők. A műsort legközelebb közölni fogjuk, most csak annyit, hogy a műsoron szerepelni fog Zichy Géza gr. „Roland mester” című nagy sikert aratott operájának egy részlete, mely a hangverseny egyik főérdeklőségét fogja képezni.

Utazási arany szabályok.

Podgyász.

1. Kevés podgyász, kevés koffer. Csak a német császárg endgi meg magának azt a fényűzést, hogy az ordóit is külön kofferbe csomagolja.

2. Az utazókosár nehéz és czélszerűtlen. Eső és rossz idő ellen nincs megvédeve s amit az árán megakaritasz, azt súlyában fizeted meg.

3. Necessaireit vinni helyes és okszerű. Fogkefe, cipőgomboló, kés, olló, szappan, spanyoltapasz, azok a dolgok, melyeket a mai ember tarsolyában visel, nem pedig a marsallbot.

4. Jó, ha a podgyászt az ember feltűnő jellel látja el. Jó a kipingált kezdőbetű, de egy piros kereszt még czélszerűbb. Állomásokon, a hol sok holmi üdészekeveredik, a hordár pillanat alatt ki tudja így keresni a podgyászt.

5. Podgyász teszi különben az embert, különösen a szállodaportások előtt. Sok derék emberrel, a ki angolbör, nikkeltetésű kofferrel utazott, megtörtént már, hogy a számláját dupla krétával írták meg.

6. A legjobb utitárs a plaid. Minden tekintetben beválk: a kupében, kocsiában, ágyban, hegyi utakon, kirándulásoknál megbecsülhetetlen, kivált, ha néhány biztosító tű is előmozdítja használatosságát.

7. A holmikát jegyezzük fel a noteszünkbe.

8. Ne felejtse el ezeket: varrószerzőszám, gombok, vazelin, rovarpor, czeruza.

Mit és hogyan nézzünk meg?

9. Akár képesarnokban, akár hegyek között, akár vizen, vagy bárhol jársz utazásodban, minden láttnivaló előtt vesd föl magadban a kérdést: kötelességem-e néze-e meg, vagy kedvtelésből? És kötelességet itt ne ösmerj.

10. Többet látsz, ha tíz nevezetességet tekintesz meg, mint száz aprót.

11. Ne fogadd el ezt a szót: Ezt kell látni. Azt kell látni, ami neked tetszik.

12. Képcsarnokokban ne menj többed-magaddal, hanem adjál találkát a kijáratnál. 4 szem ebben az esetben rendszerint kevesebbet lát, mint kettő.

13. Minden felóra után hunyd le öt percere a szemedet.

14. Óvakodj az ismerősöktől, kivált a járatosoktól.

A hegymászóknak.

15. Egyél ut előtt amennyit tudsz s amenyit izlik.

16. Sok hideg víz nem jó, a glecserek partajaitól is jó óvakodni, hacsak rögtön tovább nem folytatjuk a hegymászást.

17. Az elfogyasztott erőt két dologgal pótoljuk: lélekzéssel és étkezéssel. A fáradt ember ugyan leginkább szeszes ital felé huz, de az étel az igazi regenerátor. A szesz gyakran veszedelmes.

18. A nagy megerőltetés az emésztő szerveket is igénybe veszi és kifárasztja s azért a turista este ne egyék nehéz ételt, különösen hort ne igyék. Ajánlatosak: tea, meleg kenyér, tej.

19. Elgyomorral ne indulj utra. Csokoládé és meleg tej a legjobb turistatárgellék. A különben is jól teszi, ha mindig magával visz egy — két tábla csokoládét. Ez felrissziti és az éhséget elriasztja, anélkül, hogy a gyomrot tulterhelné.

Biciklistáknak.

20. Az első néhány kilométert felényi erővel tedd meg. Óvakodjál hegyen lerohanni és ne gondold rá, ha hegynek megy. Ne feledd el, hogy éjjel, mikor nem látod az emelkedést, nem tudod megmondani, mikor vagy kapaszkodón.

21. A szélről óvakodjál, ez a kerékpár ellenése. Azt se feledd el, hogy a legjobb uton is van szakadás.

22. A rendőr és csendőr mindenütt felebbvaló, azért tartsd be a szabályokat. A csendőrt ne akard

jóhiszeműségedről meggyőzni. Ugysem hiszi el érteke csökken.

23. Csak azzal indulj utra, a kinek a gépet úgy ismered, mint a jellemét. Idegenekkel ne menj, ha el nem kerülheted őket: maradj a hátyvédben.

24. A vasárnap a vasárnapi biciklistáé.

25. Ne feledd el, hogy egy női gép sem tökéletes.

26. Ne veszekedj kocsiokkal. A te megszólítás a biciklistától lefelé kezdődik, épp úgy, mint a katonák az őrmestertől lefelé fizetnek fél belepiti díjat a panorámában.

27. Inkább te gázolj el valakit, semmint téged valaki.

28. Egy fokkal öltözzél melegebben, mint azt az időjárás megkíváná. Gyakran fürdőj. Ne igyál sört, ha bor van. A szivart megérzed.

29. Ne mond el soha hány km-étert mentél egy nap. Ugy sem hiszi el senki.

A szem.

30. Ne feledd el, hogy nemcsak a testet, az idegeket, hanem a szemedet is ki kell pihentetned nyáron át. A szem épujó, sőt még erősebben dolgozik tíz-tizenegy hónap után és két szemnél többet senkinek nem adott a természet.

31. Azért vigyázzál vasuton és poros utakon. Jól válnak be a védőpápaszemek. A kifáradt szem nehezen szokik hozzá a tenger fényéhez és a hegyek közt sütő erős naphoz. Azért is jó a kék pápaszem.

32. A ki rövidlátó: az vegyen erős pápaszemet.

Végssabály.

33. De gondoldj soha arra, hogy az emberek többet vagy kevesebbet gondolnak-e rólad, mint a mi vagy. Egy izben egy szerény külsejű ur állított be egy hotelbe és szobát kért. A portás tekintettel az idegen megjelenésére, padlásszobát adott neki. Mikor a bejelentőlapot odaadta neki, az öreg ur ezt írta rá: Moltke tábornok. Azért Moltke Moltke maradt a padláson is.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 21.

Időjárás. Az orsz. meteorológiai intézet jelentése szerint 1899. július 20-án. Ismét voltak zivataros esők szórványosan az egész ország területén. A csapadékmennyiség azonban Drenkovát kivéve, a hol 15 mm. eső esett, nem haladja meg az 5 mm-t. 1—5 mm. esett: Selmeczbányán, Csáktornán, Károlyvárosban, Fiumében, Eszéken, Pancsován, Egerben és Maros-Vásárhelyen. A hőmérséklet lényegében változatlan.

Amerikai vendég Kolozsvárt.

Tegnap már említettük, hogy Van-Nes Tamás bostoni lelkes Kolozsvárt időzik. Az amerikai unitáriusok eme küldötté tegnap este Kovács János tanárnál töltötte az estét, hol Boér Gergely a kitűnő zenetanár ismertette meg vele a magyar zene szépségeit. Van-Nes nagyon szépen nyilatkozik az amerikában élő magyarokról. Szerinte több ezer magyar ember van Boston vidékén. Ezek a magyarok mint bányászok s mint szakemberek nagyon keresettek. Van-Nes a mai napot még Kolozsvárt tölti. D. u. 7 órakor a sétatéri kioszkban lesz.

Személyi hírek. Losonczy György

honvédelmi miniszteri oszt. tanácsos, Losonczy János városi árvaszéki elnök testvérbátyja Kolozsvárra érkezett, s néhány napig itteni rokonai körében időzik. — Szvacsina Imre és Császár Imre, a budapesti nemzeti színház tagjai tegnapelőtt Kolozsvárra érkeztek, s pár napot itteni ismerőseik körében töltenek el. — Dr. Genersich Antal, egy időben a kolozsvári, most a budapesti egyetem kitűnő tanára, családjával Budapestről—Kolozsvárra érkezett, s augusztus végeig Rákóczi-hegyi villájában fog nyaralni.

— **Kolozsvári kirándulók a Petőfi ünnepen.** A kolozsvári orsz. történelmi ereikye muzeum igazgatósága tegnap délutánra gyűlést hívott össze abból a célból, hogy azok, a kik részt kívánnak venni a Petőfi ünnepen, a kirándulás részleteit megbeszéljék. Az értekezleten elnökölt Deaky Albert, az egyet elnöke és bemutatá a Petőfi Társaság hazafias hangu levelét, melyben a kirándulásra s az ünnepélyen való részt vételre vonatkozó felhívás foglaltatik. Sándor József orsz. képviselő Emke t. alelnök-főtűtár bejelentette, hogy az Emke is testületileg részt vesz, kosszort helyez a Petőfi szobrára, mely csor és babérból lesz összeállítva, s melyet Fekete Nagy Béla var. tanácsos, Emke jegyző visz ki az ünnepélyre. Előadta továbbá, hogy a Kolozsvári Dalkör is részt vesz az ünnepélyen és ott három hazafias darabot kíván előadni. A gyűlés ezt annál örövendetesebben vette tudomásul, mert a Kolozsvári Dalkör a dalművészet terén a dalegyütetek között az országban első helyen áll.

A dalkör kirándulása részleteit dr. Kozma Endre titkár intézi. Gondoskodás történt, hogy a dalkör tagjai a Kolozsváron áthaladó külön vonaton helyet kaphassanak.

A kolozsvári kirándulókra nézve a gyűlés elhatározza, hogy az ereikye muzeum sürgősen kérje fel az üzletvezetőséget, valamint a Petőfi Társaságot, hogy a külön vonathoz Kolozsvárt legalább 2 kocsi csatoljanak az itt felszállók részére, mert a Kolozsvárról induló rendes személy és gyorsvonatokkal az ünnepélyre eljutni nem lehet. Együttal arra is felkéri az ereikye muzeum az állam vasutakat, hogy a kolozsvárról indulók részére 5 százalék ármérséklés adassék. Kolozsvárról az ünnepélyre, kirándulni szándék.

közök kirlapi uton felkéréndők, hogy a kirándulásban való részt vételüket Deák Albert elnöknel e hó 27 ig szóval, vagy írásban jelentsek be.

A gyűlés örömmel vette tudomásul Sándor József azon értesítését, hogy az ünnepélyre vonatkozó előmondatokat Segesvárt is folynak s erre a Petőfi-Társaság Külföldi-megye kiváló alispánját Somogyi Istvánt kérte föl.

Egy kegyeletes és szép indítványt fogadott el a gyűlés az ünnepélyre vonatkozólag. Ez azonban diszkrét természeténél fogva az ünnepély előtt a lapban nem közölhető. A gyűlésen jelen voltak: Deák Albert elnök, Nagy Pál számtanácsos, 48—49 főhadnagy, honvédegyleti jegyző, Sándor József orsz. képviselő, Fekete N. Béla városi tanácsos, Kuszó István muzeumőr, Harkányi Miklós, Bakó Lajos, Szádeczky Béla, Gy. Sipos Károly, Tanács József gyógyszerész és mások.

Hány biczyelit jelentettek be?

Kolozsvárt a vasparipákra szomorú napok következtek. Be kell őket jelenteni, mint ló avatáskor a paripákat. Sokan e miatt nagyon el vannak keseredve s az adott igazságtalannak tartják. Néhányan már agyon is verték vasparipájukat. Ezernél jóval több Kolozsvárt a kerék párosok száma, idáig azonban csak 400-at jelentettek még be. Az eddigi kerékpárosok nagy része gyalogos lett, a biczyelit a padlásra helyezte, várva egy jobb kori, a melyben a kerékpár adó megszűnik.

Megégett munkások. Szerencsétlenül járt a m. áll. vasut műhelyének három munkása. Egy gőzkazán javításán dolgoztak mindahárman, mikor a kazánból kitóduló gőz mindhármukat leforrázta. Borabás Ferencz, Szilágyi György és Szász Józsefnek hívják a három szerencsétlenül járt embert, kiket a szerencsétlenség után lakásukra szállítottak a mentők. Mind hármuk állapota nagyon rossz, súlyos égési sebeket szenvedett mindenkin arczán, fülnél, nyakán és karjain, melyeknek begyógyulására huzamosabb idő szükséges.

Elítélt bérkocsis. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségé miatt került ma a vádlottak padjára Nucz Miklós bérkocsis tulajdonos, aki a múlt évben sebes hajítás közben elgázolta özvegy Megyesi Györgynét, egy szegény süket öreg asszonyt. A kir. törvényszék két heti fogságra ítélte a vizigázatlan kocsiát, azon kívül elmarasztalta őt az eljárás költségei és Várady ügyvéd által képviselt magánpanaszos 50 ft kárkövetelésének megfizetésére. Az elítélt megnyugodott az ítéletbe.

A „New-York” gazdát cserél. A „New-York”, ez a szép és elegáns hétel gazdát cserélt. Tauszik Alajos, az eddigi „Tauszik Alajos és társa” cég alatt fenntartott társas cég derék vezetője kilépett a társas iületből, a melynek helyét Birringer Károly, eddigi pozsonyi kávé, egyidőben a new-yorki „Eden Muscae” vezetője s az „Erdélyi Német Amerikáca” vendégszerelő híres magyar cigány bandájának impressariója foglalta el. Birringer már át is vette az üzlet vezetését.

A kőzvágóhídi díjtételek magassága sulyosan érinti a mézsárosokat, mint következményeiben a nagyközönséget. E mellett az is jogos panasz tárgyát képezi a mézsárosok részéről, hogy a vágódíjak a hűtőkészülék szanctonálásának feltételezése mellett voltak contemptálva, de azért jó ideig a hűtőkészüléket nélkülözve is, mai összegükben kezdtek. Most a „Mézsárosok és Hentesek Lapja” ez. szaklap részletesen foglalkozik a vágódíji díjak kérdésével és ezekből azt látjuk, hogy Kolozsváron egyes díjtételek kétszeresét teszik a bpesti vágóhíd tételeinek, a mi abnormis állapot. Ehhez járul még, hogy a városok fogyasztási illetekre való kártalanításáról intézkedő törvény miatt a város ez évben kénytelen volt felemelni a huszfogyasztási adópótlékot, a mi ismét rontott fogyasztási viszonyainkon. Am a város mai financiaiális helyzetében természetes, ha még egy olyan pár excellencie közegészségügyi intézmény is, mint a közvágóhíd, elsősorban a fiskalizmus érdekeit szolgálja. De az is bizonyos, hogy ezen mielőbb feltétlenül segíteni kell. Ezt követeli egyebek mellett a fogyasztási közönség érdeke is, a melyre már valóban ideje volna egyszer tekintettel lenni a városházán.

Fausztatás. A kincstár az idén is nagy mennyiségű fát uszaltatott a kolozsvári raktárba. Az idén különösen szép a fenyő tűzifa, melynek élet 6 ft-ával adják. 16 ezer köbméter fenyőfa uszott le. Ezt 14 ezer köbméter bükkfa leosztása fogja követni. Ennek árát 10 ft 60 kr-ban állapította meg a földm. miniszter. A fenyő fának, melyet jobbára ipari célokra használnak fel, elég mérsékelt ára van.

Vizbefut. Tegnap délután a külső magyar-naguyj-utczai 7. sz. a. házánál lakó Albert István földész öt éves fia a csatornázást hídnál a Kis-Szász folyóba esett s belefullt. Hulláját a kaptagyártó-telep gátjánál fogták ki s szállították a szülői házhöz.

A székelyudvarhelyi nemzeti párt. Székely-Udvarhelyről a következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Mostanig vártunk avval, hogy azon híreket, hogy a székely-udvarhelyi nemzeti párt beállott a szabadelvű pártba, megcáfolja valaki: de úgy látszik, hogy ez a gyors köpenyforgatás annyira meglepte az ittvaló polgárságot, hogy megelégedésben nem áll.

Tény az, hogy a nemzeti párt vezetői egy értekezletet tartottak nagyon csekély választói polgár jelenlétében; a mely értekezletre személyes részvételből meghívtak egy néhány olyan

választót, a kiket behínyt szemmel lehet vezetni. Ezen értekezleten az elnök felvetette azon kérdést, hogy a nemzeti párt vezetősége elhatározta, hogy belép a szabadelvű pártba: tehát akarja-e, hogy belépünk. Mire általában csend közepette ugyancsak a nemzeti párt vezetőségének egy pár tagja kikijelentette: hogy akarjuk. Ez a valóság. Így lett meg a fuzió a polgárság tudta és akarata ellenére.

Hogy a nemzeti párt vezetői mi érdekből, vagy mi célból tértek át a szabadelvű pártba, azt nem kutatjuk; csak azt vagyunk hátra kijelenteni, hogy a székely-udvarhelyi polgárságot nem lehet az orránál fogva vezetni, mert nem hagyja el olyan hamar azt a zászlót, a melyet még az elmúlt ciklus idején oly fennlen lobogtatott.

Továbbá még a tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy az udvarhelyi polgárság csakis úgy lett nemzeti párti, hogy nem volt más ellenzék jellő felépítve, a kire szavozzon.

Az udvarhelyi polgárság nagyobb része 48-as érzelmi volt mindig és annak fog maradni. Azért a volt nemzeti párt átalított vezetősége ne beszéljen az összes polgárság nevében addig, a míg meg nem győződött róla, hogy igaz-e, a mit mond.

Több választ polgárság nevében.

Szabó József.

József főherczeg dícsérete. József főherczeg, a ki még a mostani nagy melegen oly farszót fegyvergyakorlatokon is személyesen jár utána mindennek, f. hó 17-én Kaposvárott a 19-ik ezred felett tartott szemlét. A főherczeg alaposan megvizsgálta mind a legénységet, mind a tiszteket és beható szemle után az ezredesnek elmondta benyomásait. Különösen egy fiatal tisztről emlékezett meg a főherczeg, a kinek katonás fellépése és szép vezényszavai nagy mértékben megnyerték tetszését. Az a fiatal tiszta a tartalékban van, most csak a nyári fegyvergyakorlatokra vonult be és a neve — Beregi Oszkár. A kiváló tehetségű fiatal színesnek, a kit tudvalevőleg nemrégiben szerződöttetett a Nemzeti Színház igazgatósága, Butyka Ádám ezredparancsnok aznap este az egész tisztkar jelenlétében fejezte ki József főherczeg különös meglegedését és dícséretét.

A beteg mérnök részére. A lapunkban felenlített beteg mérnök részére 10 ft-ot vettünk, az alábbi sorok kíséretében:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Mintán becses lapjából arról értesültem, hogy egy nyomorban sínlódó beteg mérnök számára könyöradományokat gyűjt, annál fogva bátor vagyok ide zárv a 10 forintot azon kérésrel küldök, méltóztatásuk ezen összeget a kolozsvári házbérséggyűző egyelet részéről a nevezett célra átvinni, mert egyelőre szennvedőhöz juttatni, mert egyelőre éppen az a célja hogy szemérmes szegényeket segítse szíves közvételést megköszönve maradok Kolozsvárt 1899. júl. 20-án, őszinte tisztelővel *Albach Géza*, a házbérséggyűző egyelet ez idő sz. elnöke. Ugyancsak a beteg mérnök részére Ince Dezsőtől 50 ft vettünk. Mindkét segélyt rendelteti helyére juttatjuk.

Közegészségügyi előny jelentőségével bír a Diána fürdő azóta, mióta azt Szombathelyi Gábor dr. fürdő orvosunk, néhai Szombathelyi Gusztáv dr. volt városi főorvos fia vette át. A fiatal orvos különösen a vizgyógyintézet berendezésében hozott be igen előnyös változtatásokat, a miket a közönség fokozottabb látogatásának már is hirsé válni kezd. A „Diána” most már tényleg egy teljesen felszerelt modern fürdő városunknak. A ki ismeri az „in balneis salus” híres jelmondatát: most megvalósított-nak látja azt az új berendezést, a mely mindenképpen nagy előnyére van városunknak.

Csárdás. Érdekes látványban gyönyörködött tegnapelőtt a kolozsvári publikum. *Carmencita*, az európai hírű spanyol táncosnő, ki eddig csak spanyol táncokat adott elő: eljárt a magyar csárdás.

A publikum eddig is mindennap kiáltotta ujrászok alkalmával: „Csárdást! Csárdást!” Kíváncsi volt mindenki: hogy táncolná-e azt *Carmencita*?

Most végre megtanulta a kolozsvári publikum kedveit. Pár napig próbálta s mikor ujra zajos tapsok közt „Csárdást” követeltek, nagy meglepetésre el is járt.

Egy kicsit spanyolos volt, az igaz; de azért mégis csak magyar tánc volt s a publikum, mikor a táncosnő „Csuhaj! Sose habunk meg!” kiáltással végelte be: zajos tapsokkal honorálták a meglepetésért.

Ezt a táncot *Carmencita* hátfői jutalmátékn is el fogja járni.

A szentesi polgármester párbaja. Megemlékeznünk a szentesi polgármester és a csongrádi főispán lovagias ügyéről. Dr. Lakos polgármester egy a lapokban kiadott sértő levele miatt jött összeütközésbe Sima Ferenczel és dr. Hollósy Istvánnal, a „Csongrád-megyei Ellenzék” szerkesztőivel, mire nevezett urak dr. Lakatos Imre polgármestert provokáltattak. Lakatos kijelentette, hogy Sima Ferenczel ő nem sértette, nem is volt szándéka megsérteni és hogy csupán a felelős szerkesztővel, dr. Hollósyval kész tárgyalásokba bocsátkozói. Ezt Sima Ferenc és Hollósy István segédei tudomásul vették.

Az ügy így Simával szemben békés uton elintéztetett, hanem a dr. Hollósy segédei fegyveres elégtételt kértek. Kardpárbajban állapodtak meg, azonban a szentesi polgármester párbajt megakadályozta a rendőrség. A kardokat is elkobozták. Ezután mit volt mit tenni, a segédek abban állapodtak meg, hogy a párbaj Szegeden történjék meg. És mint a „Csongrád-megyei Ellenzék” írja: Hollósyék a kardos ügyben már jártak is Szegeden, idejövőtelikről Lakos polgármestert megbízottait is értesítették. Hanem hát

hiában vártak. És most a „Csongrád-megyei Ellenzék” a párbajról írott tudósítását ezen a kifejező szavakkal, kérdéssel végzi:

— Uraim, mi lesz?

— **Kossuth-szobor Abonyban.**

Abony pestmegyei község legutóbb elhatározta, hogy Kossuth Lajos emlékének szobrot emel. Mint tudósítónk jelenti, a szobormű, a melyet közadakozásból állítanak, Abony főterét fogja ékesíteni.

Boocsay István szobra. A király által ajándékozott tíz szobor egyike Boocsay István erdélyi fejedelem emlékszobra lesz. Ez a szobor most készül Holló Barnabás vasházári műtermében. A fejedelem hosszú, palástszerű öltözetet visel. Nyugodtan áll a talpazon, előtte lejjebb egy székelv vitéz kivont karddal hűséget esküszik neki. A szobormű az Andrássy-ut körtér egyik díszé lesz.

A Dreyfus-ügy. A *Lanterne* azt állítja, hogy a rennesi Dreyfus-pör kezdetét hivatalosan augusztus 1-ére állapították meg, a Matin ellenben azt mondja, hogy a pör augusztus első heteiben fog kezdődni. Esterházy kijelenti a Métin-ban, hogy a borderót 1894-ben *Schwarztkoppen* ezredes lakásába egy német ember vitte, a ki a hírszolgálatról volt alkalmaszva és a kinek a nevét ő megmondja, hogyha kényzszeriténék rá.

Megölte a csabítót. Gyomáról jelentik: Futó tűzként, kínos feltűnést kelte terjedt el ma a reggeli órákban, hogy Csapó Dániel földbirtokos a község legmódosabb embere kegyetlen boszút állt Bogár János csalápra polgártársán, kit tilosban, a feleségénél talált. Egy fejszével úgy összetörte koponyáját, hogy a koponyacsont mintha megörülték volna, hevert szanaszét a véres bűndráma helyén. Az eset részletei ezek: Bogár és Csapó már régen titokban szerelmi viszonyt folytattak. Bogár annyira szerelmes volt a szép asszonyba, hogy ma délelőtt azzal az elhatározással ment szerelmeséhez, hogy ennek ajánlatot tesz, hogy haljank meg együtt, mert ő megunta a bűnös titkolózást s az asszony nélkül nem élhet. Ezt az ajánlatot meg is tette, de az asszony megijedt s kiüzent a tanyán arató urának, jöjjen haza, mert Bogár életét fenyegeti. Csapó haza is jött s mikor a csabítót házánál találta, ékeletlen haragja gyuladt. Késsel rohant rá, de Bogár erősebb volt, mikor oldalán sebet kapott, mint bősziült orszálan teperte le vágtyársát. Egyetlen harcz volt ez, mert a marczona Bogár könnyen elbánt Csapóval, kinek torkára tette a kést. Ebben a percben a küzdős tárgya gyermekeinek árka érdekében vad erővel elrúgta magát s a szerelmes ember a gyöngő nélen nem emelt kezét. Mig Csapó az őrvöngőt csilapította, férje a pitvarba szaladt s fejszével rohant ki. Egy ütést, de kegyetlen ütést mért Bogárra, ki az orvosi vélemény szerint azonnal meghalt. A többi titések a koponyát roncsolták össze, úgy, hogy a harcznak nyomai a pitvar mennyezetén is felszókott vér alakjában láthatókká váltak. Csapó azon véresen, a halált osztó fejszével jelentkezett az előjárásnál:

— Megöltem a bitangot.

Jantsik szolgabíró azonnal kihallgatta, majd Steller Árpád járásbíró utazott ki a helyszínre s bencölést eszközöltetett. Csapót azonnal letartóztatták. Holnap kísérik be Csabára. Jómódú ember, a kit mindenki sajnál. Felesége ellen a gyomai asszonyok annyira felzudultak, hogy megakarták lincselni, a járásbíró elővigyázatból rendőroket adott melléje, Csapó, a ki buskomoran tilt meg ma Gyomán a csendőri őrszem mellett, gyarkorta az asztalra tilt s mintegy önmagának sürin ismételteti:

— Megöltem volna, ha tíz élete lett volna is...

Ellopott rendőr. A maga nemében párját ritkító lopás történt a múlt éjjel Szabadkán. Eddig ismeretlen tettesek ellop-ták Tóth István rendőrszemét állomáshelyéről, ki egy utcasarkon teljesítette szolgálatát. A tolvajok hátulról orozva támadták meg s a nélkül, hogy egy hangot ejthetett volna, az egyik szeméit kötözte be, a másik szájába kendőt tömött, a harmadik pedig kezét-lábát kötözte össze s így tehetetlen állapotban kocsi-ra tették s a város határában levő bajai szőlőbe vitték s ott egy fa alá helyezték s ott hagyták. A tettesek megszöktek s a rendőr semminemű felvilágosítást adni kiletükről nem tud, mert sem nem látott, sem nem hallott. A szerencsétlen corpus delectit egy munkásember találta meg hajnalban s meg-szabadította kinos helyzetéből. A tetteseket erőlyesen nyomozzák.

Kivégzés az indiánusoknál. Az indiánusoknak az igazságosságról való felfogását érdekesen mutatja a következő eset, mely nomrág történt Alititiben, Észak-Amerikában. A kivégzett ember neve Vailla onka, a ki három évvel ezelőtt agyonlőtte agy-bátyját. A törzs vénei halálra ítélték, azonban három évi időt adtak neki, ha az alatt egy amerikai impresszió társaságába belép és a honoráriumát átengedi a törzsnek. Vallatonka természetesen elfogadta ezt a föltételt és a három esztendő alatt oly jól viselkedett, hogy az amerikai kormány közbelépett és megkegyelmezett a gyilkosnak. De a szabad területen élő indiánus nem ismeri el az amerikai kormány jogát a közbelépésre, azért Vallatonka, mikor lejárt hároméves szerződése, visszatért falujába és bírái elélepett. Mikor ezt megtudták Washingtonban, elrendelték a Vallatonka elfogatását, hogy ily módon a kivégzés elkerülje. De a főnökök megakadályozták, hogy a kivégzési parancsot kézbesítsék neki. Vallatonka, a ki szabadon járt-kelt falujában erre önként megjelent a kivégzés helyén. Az indiánus hóhér bekötötte a szemét, ruháját levetette és a szíve fájá-

kára egy fekete pontot festett. Erre reá lőtt, de a golyó nem talált és a szegény bűnös összerogyott, de még élt. Most a hóhér kötetlet vett elő és folytatni kezdte. Mikor ezzel sem ért célzt, karához kötötte a sebesültet, úgy hogy a feje lefogott és szájába folyton vizet öntött, hogy ily módon végezze ki az ítéletet. Egy óráig tartott, a míg Vallatonka kiszívodott.

A özérevis halála. György trónörökös nagyherczeg holttetését — mint Abas-Tumából táviratozzák, kedden reggel ünnepi körmenetben a palotában az egy verstnyire fekvő templomba vitték. A pompás arannyal díszített és gazdagon czizellált koporsót, a melyben a trónörökös holtteste volt, *Mihajlovics* Miklós nagyherczeg, Golicin herczeg főhadsegéd, herczeg Dolguruky, gróf Olszfujev és más méltóságok hozták a palota kertjébe, a hol a trónörökös gyász kíséretének tisztelei és a község lakói vették át. A Bortianszky-himnusz éneklése közben a gyászmenet, a melyben ott volt Mihajlovics Miklós nagyherczeg, az elhunyt nagyherczeg kísérete, az udvari tisztek és számos méltóság és nagyszámú néptömeg megindult a templom felé, a havá délelőtt 11 óra tájban érkezett meg. Ekkor Mihajlovics nagy herczeg, a tábornokok, a kormányzó és más méltóságok a koporsót a templomba vitték és feltették egy emelvényre, a melyet díszes és a legpompásabb tropikus növényekkel ékesített baldachin alatt állítottak fel. Ezután kezdődött a trónörökös lelkiüdvéért mondott mise.

Halál az oltár előtt. Genuában Verri áldozópap kedden a mise alatt, kiüritven a kolyhet, hirtelen meghalt az oltár előtt. Kiderült, hogy sekrestyés vezetés tévedésből bor helyett tiszogatásra szolgáló mérget öntött a serlegbe. A megrendítő eset híre nagy tömeg verődött össze a templomban. A vizsgálatot megindították.

A tenger gazdagsága. Rég ismeretes, hogy a tenger vizében arany és ezüst is van, bár igen csekély mennyiségben. Egy szorgalmas angol kiszámította, hogy egy köbméter vízben 6 milligramm arany van átlag s így az összes tengerekben legalább 5838 billió korona értékű arany, mely egybegyűjtve, oly nagy koczkat tenne ki, hogy egyetlen oldala 718 méter volna. Ezüst több van: egy köbméterben átlag 19 milligramm, de az ezüst kevesebb értékű lévén, csak 530 milliót lehetne a tengerből összeszedni. Ez is szép összeg azonban. A tenger kincseiből a jelenleg élő 1600 millió ember közül egynek-egynek 3 és fél millió korona arany és 320.000 korona ezüst jutna. S ez még gazdálalan jószág. Összeszedhet, a ki — tudja.

Eszményi város. Az utopistáknak ismét egy álom készült teljesülni. New-Yorkból ugyanis az a hír érkezik, hogy egy filantropokból, esetleg spekulánsokból álló társaság olyan várost fog alapítani, mint azt Bel-lamaj jellemzi a — „Kétezeredik év” — című munkájában. Az alapítandó városnak Garden-City (Kertek városa) lesz a neve s a higienia legujabb és legtávolabb menő követelményei szerint fog fölépülni. Lakói leg-tisztabb levegőt, bakteriummentes vizet fognak élvezni, pormentes utakon sétálni. Gondoskodni fognak nagy kiterjedésű parkokról. A város közepén óriási kert lesz, körülötte nyilvános könyvtárak, muzeum, színházak, koncerttermek. Itt lesz a városház és — egy nagy közorház is. Hogy ebben a modern Arkadiában mire való lesz az az utóbbi épület, arról a tervezet bőlesen hallgat.

Verin-muzeum. A Széchenyi-téren naponta látható Verin-muzeuma mechanikai viasz alakokkal.

Ma délelőtt elveszett egy P. M. P. betűvel ellátott 2100 ft-ot tartalmazó Economul hitelintézet részéről kiállított betéti könyv. A becsütéses megtaláló kériük az Economul hitelintézethez felküldeni.

Fürdői élet.

A magyar-láposi ev. ref. egyház pénztára július hó 30-án a sztojai fürdő díztermében zártkörű Anna-bált rendeznek.

Jóteknység.

Köszönet nyilvánítás. Szamosujvár közönsége által, f. hó 15-én a „széki tűzkárosultak fel-segélyezésére” rendezett táncvigalmon felül fizet-tek: Kezezl Sándor 10 ft, Feldmann B. Jakak 10 ft, Bogdánffy Gábor 8 ft, dr. Molnár Antal orsz. képviselő 5 ft, Gajzágó Ferencz 5 ft, I. magyar ált. bizt. társaság kolozsvári főügynöksége 5 ft, Gacs Sándor 5 ft, Kendeffy J. őrnagy 3 ft, Maléter Zoltán orsz. képv. 3 ft, F. Kapatán Márton 2 ft, Tüzes Jenő 2 ft, Temesváry Gerő 2 ft, Szabó János 2 ft, dr. Gopcsa László minisz. titk. 2 ft, dr. Wertheim főorvos 2 ft, Pap Tivadar lelkész, 1 ft 50 kr., Duha Kristóf, Gátányi Antal, dr. Mártonfi Lajos, Nagy Lajos, őzv. Kirschner László, Jakobi Dávid, Esztégar Gergely tanár, Szász Lajos, Demsik Jerő, Ditrő Mór, Hatfaludi György, Lupt Tivadar, Szappanyos Miklós, Amiráds Bogárd, Govink Tivadar, dr. Zakariás József, Zakariás Andor, Battány Gerő 1—1 ft. Nyíri József 50 kr., Tarisnusz Kristóf 20 kr. Az esztély tiszta jövedelme 140 ft volt, mely összeget br. Bornemissza Károly, Szolnok-Doboka vármegye főispánjának kiosztás végett beküldöttünk. Fogadják a nemesszű adakozók a földig sujtott tűzkárosultak nevében a rendező bizottság hálás köszönetét. Szamosujvár, 1899. júl. 17-én Moldován Simon pénztárnok, dr. Gopcsa Jakab, Szász Lajos ellen-örök.

Gyászrovat.

Nagyajtai Csiki László és neje Glósz, Paula, leánya *Csiki Ilonka* július hó 19-ik napján három heti szenvedés után meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Tüntetések.

Barcelona, júl. 20.

A francia hajóraj megérkezése alkalmával az itteni közönségtanács Fournier tengernagy és tisztjeinek tisztelőre tegnap este a vásosházán ünnepet rendezett. Az ünnep után mintegy 800 ember a tengernagyot a kikötőig kísérték és „azután francia zászlóval bejárták az utcákat ilyen kiáltások között: „Éljen a köztársaság!” és a Mar-seillaisit énekeltek. A rendőrség szét-szórta a tüntetőket.

A szerb király nyilatkozata.

Zimony, júl. 20.

Egy szerb ügyvédek által álló küldöttség fogadása alkalmával Sándor király egybek között a következőket mondotta:

„A hajduk teremtettk meg a radikális uralmat és a radikális kormány pártfogolta a hajdukat. A míg ereimben egy csepp vér van, párturalmat nem tűrök. Személyi változások történhetnek a kabinetben, de a törvénynek, a munkának és a rendnek az uralma, a melyet két éve megalapítottam, állandó fog maradni, mert a népek és az ország-nak hasznára és javára van és mert ez az én erős akaratom.”

Salisbury nem beteg.

London, júl. 20.

Külföldi lapoknak az a híre, hogy Salisbury lord megbetegedett, úgy látszik onnan származik, hogy összetévesztették lady Salisbury-val. Salisbury lord tegnap a szokásos módon fogadta a külügyminiszteriumban a diplomáciai kar tagjait.

Zavargások.

New-York, júl. 20.

Tegnap itt komoly zavargások voltak. A második avenue minden tramway kocsiját férfiakból, asszonyokból álló néptömeg követ dobálta meg. A tetőkről és az ablakokból szintén különböző tárgyakat dobáltak le. A rendzavarok eltorlaszolták az utcákat és sok helyen összeverekedtek a 600 főnyi rendőrséggel, a mely a vonatot őrizte. Több rendőrt vittek a kórházba, a kiknek esontörésük vagy fejszebük volt és számos ember is megsebesült és köztük sok utas.

A csár hadsegédének halála.

Szt.-Pétervár, júl. 21.

A nemrég eltemetett orosz trónörökös hadsegéde meghalt. Tudvalevő, hogy a trónörökös egyedül kirándulást tett bicziklin s egy sziklának hajtott neki, mely ráesett.

Ha valaki közelében van, megakadályozhatta volna halálát.

A csár a hadsegédet mulasztásáért szigorú megrovásban akarta részesíteni, ezért öngyilkos lett.

Uralkodók találkozója.

Budapest, júl. 21.

Az orosz csár és a német császár augusztus 4-ikén Darmstadtban találkoznak.

A perzsa sah a jövő évi párisi kiállítás alkalmával a bécsi udvart meglátogatja.

Főszerkesztő;

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos;

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Uj-világ mulató.

Ma és következő napokon a kényelmesen berendezett

KERTHELYISÉGBEN

tartja nagy díszelőadásait.

A Magyar Leszámitoló

és

Pénzváltóbank Erdélyrészi

Fiókosztálya

Belközép-utca 8 sz., mint a

1—2

Magy. Agrár és Járadék Bank

által kibocsátandó **12.000.000** korona 4¹/₂%-os Zálogleveleinek aláírási helye 1899. július 25-ig fogad el előjegyzést és Zálogleveleket.

Az aláírási ár: **200** korona, névérték-ként o. é. **99** ft **80** krajczár.

922 - 1899.

663. 1 1

Arverési hirdelmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezzel közzétette, hogy a maros-ilyei kir. bíróság 1898. évi Sp. I. 157/3 számú végzése következtében dr. Schulhof Zsigmond ügyvéd által képviselt Herskovics Ignác özv. jára Bartha Sándor és fia özv. ellen 148 ft 78 kr. s j.r. erejéig 1899. évi június hó 6. án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 400 forintba becsült 2 tarkaszörű hizlalt ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklondi kir. járásbíró 1899. évi V. 146 - 1 számú végzése folytán 148 ft 78 kr. tökéskövetelés, ennek 1898. évi augusztus hó 31. napjától járó 5 százalékos kamatai 1/2 százalékos váltódíj s eddig összesen 51 forint 66 kr. bíróilag már megállapított költségek erejéig Bardóczon alperesnél leendő eszközölésére 1899. évi július hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsárón alól is eladni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1899. évi július hó 7. napján.

Pollák Ignác,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 626 - 1899.

664. 1 - 1

Arverési hirdelmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezzel közzétette, hogy a kolozsvári kir. járásbíró 1894. évi 2656 számú végzésével Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Czako Lajos felperes részére dr. S. Pataki Leo és neje ellen 1683 forint követelés és jár. erejéig elrendelt folyt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1896. évi május hó 7. napján lefoglalt 855 ft-ra becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1898. évi V. II. 400. - 898. számú végzésével az árverés elrendelése után annak a végrehajtási jegyzőkönyv. 3. 6 - 11, 13 - 22, 24 - 40, és 42 - 44 t. a. ingókra a Babos Sándor s éhenyi téren levő házában alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1899. évi július hó 28. napjának d. e. 9 órája tűztetik ki, mikor a bíróilag lefoglalt butorok, egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, - szükség esetén becsárón alól is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna - és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdelménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. évi július hó 12. napján.

Pap Jenő
kir. bír. végrehajtó.

A FRITZE-féle

A FRITZE-féle

A FRITZE-féle

Borostyán padlómáz

igen tartós és
fényes6 óra alatt meg-
szárada legszaporább pad-
lófesték 1 kg. ele-
gendő 16 n. méter
bevonására!

Főrtár: **Burger Frigyesnél** Drogerin,
Kolozsvár, főtér. 260 15-20

TRENCSINTÉREN

■ visszavonhatatlanul utolsó hét ■

Csoda kutyák színháza!

Uj műsor! 634.9-0.

Még nem létezett Kolozsvárt! Minden verseny kizárva! A világ legokosabb csoda kutyái. CARO a világ egyetlen kutyája, - mely zongorázik. Ezen csoda kutyák írnak, olvasnak, számolnak. Ismerik a színeket, virágokat, erőmutatványokat produkálnak. Szóval a világ legnagyobb csodája. Előadás naponta délután 4. 6. 8 órakor.

kártyajátzó kutyá.

Uj! Először A liliputi pincés francia Számos látogatásért esztendő Prechtl Hermán, tulajdosos.

Szabadalmazott

Kéve költők

Bellán Mátyás bács-csebi gyárából, tisztán bácskai kenderből készülték.

1000 db 105 cm. hosszú 7 ft 80 kr.; 1000 db 130 cm. hosszú 7 ft 20 kr., a nagyszabású vasuti állomást. Posta-csomagokban bérmentve 200 db. 150 cm. hosszú 2 ft 10 kr. 130 cm. hosszú 1 ft 90 kr.

Egyedüli képviselő és elárúító hely az erdélyi részeken:

Bezirksverwaltung des sieb. sächs. Landwirtschaftsvereines N.-Szebenben. 636 2-6

Eladó

jóhírnévnek örvendő szer. algyógyi
saját termésű 1896-beli boraimból
56 literen felüli
mennyiségben:

Tramin, Szemilon és Rizling literenként 36 krézt.

Carbenet literenként 30 krézt.

Kadarka literenként 26 krézt.

— Mordók saját árban lesznek számítva. —

A borok tisztaságáról és valódiságáról kezeséget vállaltok.

624.3-3

Nagyobb vételnél előny!

Magkeresésre cím: **FRIED ESKELES Algyógy.**

TESSITORI és GURISATTI

Nagy-utca 27. szám.

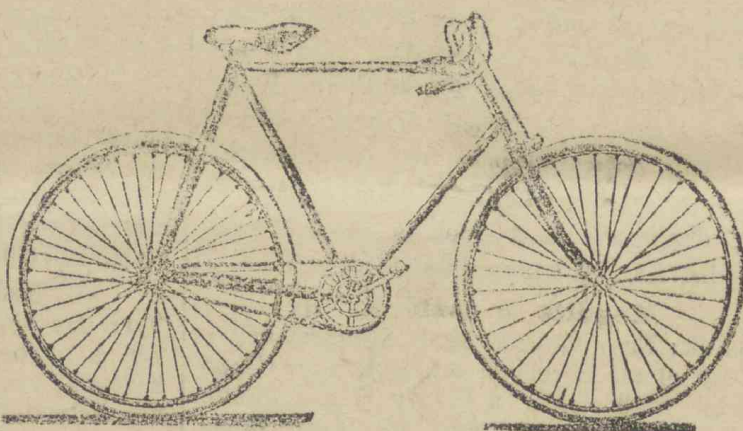
Felvállalnak: Granitto, Terrazzo, Betonirozások, Csatornázások, Szökőkutak, Beton hidépítések, Aszfaltírozások, Beton alapozások, Cement és Mozaik-lapokkal kövezések, Építészeti díszítmények gipsz, cement- és müköböl stb.

Raktáron tartanak: Cement és Mozaiklapok minden szín és nagyságban. Járdalapok, Aszfalt fedélpép, Aszfalt elszigetelő lemez, Csatorna csövek, Portland és Roman-cement, Fösz (Gipsz) stb. 472. 12-15.

Sürgőnyezim:
Bernáth gépraktár
Kolozsvárt.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

Telefon 412.

A nagybecsű vevőimet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáron levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játszó gyermekkosok, trieziklik, 4 éves kortól 12 évesig, havi kis részletfizetés ellenében adom.

Árúimért 5 évig szavatolok, meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem.

Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót, a legkényesebb igényeknek megfelelően (emailirozva, nickellirozva) gyorsan és jutányosan elkészítek.

Minden e szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri
515 20-00.

Mechanikai műhelyemben egy jó családból való fiu tanulónak felvételeik.

Bernáth E. Sándor

varrógép és kerékpár kereskedő Kolozsvárt, vashidnál

"Zacherlin"

Csodálatraméltó hatással bir. Öl, mint semmi más hasonló szer mindenféle rovar,

s ép azért az egész világon mint páratlan, dicsértetik s kerestetik. — Ismertető jelei: 1. A lepecsételt palack. 2. „Zacherlin” név.

Kolozsvárt a következő fűszer- és vegyeskereskedő uraknál kaphatók:

Adler Sámuel
Bercsey Manó
Boskovics József
Bréver János
Burger Frigyes
Csorba György
Dancs István Bernát
Flóra Gyula

Gergely Ferencz
Haraszthy Jenő
Havas Ármán
Hirschfeld Sándor
Jeney Lajos
Kónya Sándor
Kovács P. fiai
Mariusán Bogdán

Modován József
Papp Ernő
Papp Kristóf
Papp László
Ifj. Pere István
Popp Antal
Segesváry és társa
Somlyay László

Szele Márton
Temesvári Károly
Weress László
Werthimer Vilmos
Wolff J. gyógyász.
Zsilinszky Antal
B-Hunyadon:
Beke J. és é

Schweiger Ferd.
Supka László
Tóth István
Marosujvárt:
Mendel Izidor
Virág Tamás.
Rákod:
Schilling S.

Szamosujvárt:
Flórián Jakab
Zabulik Jenő
Tordán:
Bernárd Antal
Fodor Domokos
Eszényi J
Kovriz János

Mike Márton
P. Lóczy Sándor
Schuster György
V. Itz Sám. és fia
Erzsébetváros:
Muhlfeld n. G.
471. 9-12.

továbbá minden nagyobb kereskedésben vannak raktáron ott, a hol a „ZACHERLIN” plakátok kifüggesztve vannak.

ELŐPATÁK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorfégés s a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzállásban, altesti vérbőségben, vérérgességben, aranyérbben, rástör és kedélykorban, idegbajokban, máj és lépdeganatokban, az íze kiveztető csöveink hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, f. j. földési sápkorban - az ezen alapuló hőszám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fővénykő lerakódás a húgykőképződéséknél, a méh idült tömüléseinek, dagainál, fehér folyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol korban, községny és csuszajók.

Az ásványvizet használatával kapcsolatosan ujjonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz fürdők, hidegvízgyógyomód, massage áll az ezt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirat posta 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 80 krtól fennebb, szobák árai május 15-étől július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 % al olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok olvasó, zongora- és társalgó termek, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy elsőrangú cigány zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentesség en részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállanak ki, honnan 1 óra távolságra eső Előpaták magán- és társas kocsikkal a gyógyvendégeket, társas kocsin, ha csak egy személyi jelentkezik 2 ft, több személynél személyenként 1 ft 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 ft — Ezen kocsikra jegyek a földvári állomástól 1 váthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpaták 1899 május hó.

470. 10-20.

A fürdőigazgatóság.

N. Magyar Vihály nyomdájában Kolozsvárt.